

■ वृत्तसंस्था, पटना, दि. २८ :

देशात पहिल्यांदाच मोबाइल ऑप्टिमाइज्ड मतदान होत आहे. बिहारमधील २६ जिल्ह्यांमधील ४२ नगरपालिकांमध्ये पोस्टनिवडणुका होत आहेत. पायलट प्रोजेक्ट म्हणून सहा नगरपालिकांमध्ये ई-व्होटींग केले जात आहे. मतदान केंद्रांवर पोहोचू न शकणाऱ्यांना मतदानाची सोय व्हावी यासाठी हा प्रकल्प करण्यात आला आहे. मतदानासाठी दोन अ‍ॅप्स लॉच करण्यात आले आहेत. ही सुविधा मिळविण्यासाठी आगाऊ नोंदणी करावी लागत होती. निवडणूक आयोगाच्या माहितीनुसार, ५० हजारांहून अधिक लोकांनी ई-मतदानासाठी नोंदणी केली होती. सकाळी ७ ते दुपारी १ वाजेपर्यंत ई-मतदान झाले.

* वर्ष १६ * अंक ३६४ *

* भंडारा *

रविवार, दिनांक २९ जून २०२५

८ पाने

किंमत रू. २/-+ वितरण खर्च रू. १ = एकुण ३ रू.) * विशेष ऑफर : महासागर + नागपूर पोस्ट = ४ रु. फक्त

थोडक्यात

भारतासोबत लवकरच मोठा व्यापार करार

■ वाशिंग्टन: अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी म्हटले की अमेरिका आणि चीनमध्ये व्यापार करार झाला आहे. व्हाइट हाऊसमध्ये ट्रम्प यांनी दावा केला की लवकरच भारतासोबतही एक मोठा करार होईल. ते म्हणाले, सर्व देश अमेरिकेशी व्यवहार करू इच्छितात, परंतु अमेरिका फक्त निवडक देशांशी व्यापार करार करेल. उर्वरित देशांना २५% किंवा ३५% कर भरावा लागेल. तथापि, ट्रम्प यांनी चीनसोबतच्या व्यापार करारातील तरतुदीबद्दल सविस्तर माहिती दिली नाही.

खेबर प्रांतात आत्मघातकी हल्ला

१३ सैनिक ठार, २९ जखमी इस्लामाबाद : शनिवारी पाकिस्तानच्या खेबर पख्तूनख्वा प्रांतातील उत्तर वझिरीस्तान जिल्ह्यात एका आत्मघातकी हल्लेखोराने लष्करी ताफ्याला लक्ष्य केले. या हल्ल्यात १३ सैनिक ठार झाले. तर १० सैनिक आणि १९ नागरिक जखमी झाले. वृत्तसंस्था एएफपीच्या वृत्तानुसार, हल्लेखोराने स्फोटकांनी भरलेल्या वाहनाची लष्करी ताफ्याला धडक दिली. खेबर पख्तूनख्वा येथे तैनात असलेल्या एका पोलिस अधिकाऱ्याने एएफपीला सांगितले की, स्फोट इतका शक्तिशाली होता की दोन घरांच्या छतांवर पडून सहा मुले जखमी झाली. या बॉम्बस्फोटाची जाबाबदारी पाकिस्तान-तालिबान (टीटीपी) शी संबंधित हाफिज गुल बहादूर गटाने घेतली आहे. खेबर प्रांत हा टीटीपीचा बालेकिल्ला मानला जातो. इराणी अधिकाऱ्यांचे अंत्यसंस्कार तेहरान : इस्मायलशी १२ दिवसांच्या युद्धात मारल्या गेलेल्या ६० इराणी अधिकाऱ्यांचे अंत्यसंस्कार शनिवारी करण्यात आले. यामध्ये ३० लष्करी कमांडर आणि ११ अणुशास्त्रज्ञांचा समावेश आहे. त्यांच्या अंत्यसंस्कारासाठी तेहरानमध्ये हजारो लोक जमले होते. अधिकाऱ्यांचे मृतदेह वाहनांवर इराणी ध्वजांनी गुंडाळलेल्या शवपेट्यांमध्ये ठेवण्यात आले होते. शवपेट्यांसोबत अधिकाऱ्यांचे फोटोही ठेवण्यात आले. यावेळी इस्त्राईलाचा निषेध केला गेला.

शेतीच्या बांधावरून दोघांचा खून

■ महासागर प्रतिनिधी वर्धा, दि. २८ : शेतीच्या बांधाच्या वादावरून ३ जणांचा बळी गेल्याची भयंकर घटना वर्धा जिल्ह्यातील निमसडा गावात घडली आहे. या प्रकरणात आरोपीने प्रथम आपली काकू व चुलत भावाची कुऱ्हाडीचे धाव घालून हत्या केली. त्यानंतर स्वतःही विष प्राशन करून मृत्यूला जवळ केले. या घटनेमुळे जिल्ह्यात एकच खळबळ माजली आहे. आत्महत्या करणाऱ्या आरोपीचे नाव महेंद्र मोहिजे असे होते. त्याने साधना सुभाष मोहिजे (५५) व त्यांचा मुलगा नितीन सुभाष मोहिजे (२७) या दोघांची कुऱ्हाडीने हत्या केली. या तिघांमध्ये गत काही दिवसांपासून शेतीच्या धुऱ्याच्या वाटपावरून वाद सुरू होता. गावातील काही जमिनी ठेक्याने लावण्यावरूनही त्यांच्यातील तणाव वाढला होता. शुक्रवारी सकाळी हा वाद एवढा टोकाला गेला की, महेंद्र मोहिजेने संतापाच्या भरात नितीनी व त्याची आईवर कुऱ्हाडीने

हल्ला करून त्यांना जागीच ठार केले. त्यानंतर स्वतःही विष प्राशन केले. त्यानंतर काही वेळातच त्याचाही मृत्यू झाला. या घटनेची माहिती मिळताच अल्लोपूर पोलिसांनी घटनास्थळी धाव घेतली. पोलिस अधीक्षक अनुराग जैन व अतिरिक्त पोलिस अधीक्षक राहुल चौहान हे ही तातडीने निमसडा येथे घटनास्थळी पोहोचले. त्यांनी संपूर्ण स्थितीचा आढावा घेतला. मृतदेह उत्तरीय तपासणीसाठी वर्धा जिल्हा रुग्णालयात पाठवले. पोलिसांनी हे हत्याकांड शेतीचा मालकीहक्क व उत्पन्नाच्या वाटणीवरून झाल्याचे सांगितले आहे. या प्रकरणी पोलिस मृतांचे शेजारी व नातेवाईकांचे जबाब नोंदवून घेत आहेत. दुसरीकडे, बुलढाणा जिल्ह्यातही एका तरुणाने आपल्या दोन मित्रांच्या मदतीने सख्खा भाऊ व त्याच्या पत्नीवर प्राणघातक हल्ला केला आहे. बुलढाणा जिल्ह्यातील हतेडी बुद्रुक येथे ही घटना घडली आहे.

भारत एकसंध राहण्यात राज्यघटनेचे मोठे योगदान

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. २८ : भारताच्या शेजारी असलेल्या पाकिस्तान, श्रीलंका, बांग्लादेश या देशांची परिस्थिती आपण बघत आहोत. दुसरीकडे, भारतावर जेव्हा जेव्हा संकट आले तेव्हा भारत एकसंध राहिला आहे. यात भारतीय राज्यघटनेचे मोठे योगदान आहे, असे प्रतिपादन सरन्यायाधीश भूषण गवई यांनी केले. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाच्या डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर स्कूल ऑफ लॉ येथे उभारण्यात आलेल्या देशातील पहिल्या संविधान प्रस्ताविका पार्कचे लोकार्पण सरन्यायाधीशांच्या हस्ते करण्यात आले. यावेळी ते बोलत होते. ते पुढे म्हणाले, भारतीय संसदेने अनुच्छेद ३७० रद्द केल्यावर सर्वोच्च न्यायालयात आन्धान दिले गेले. भारत हा संघराज्य आहे. अमेरिकेसारखी राज्यांसाठी वेगळी राज्यघटना हा विचार डॉ.आंबेडकरांना मान्य नव्हता. देशाला एकसंध ठेवण्यासाठी देशाची एकच राज्यघटना हवी,



असे बाबासाहेबांनी स्पष्ट केले होते. याच कारणामुळे सर्वोच्च न्यायालयाने अनुच्छेद ३७० रद्द करण्याचा निर्णय कायम ठेवल्याचा खुलासा तत्कालीन खंडपीठात असलेल्या न्या.गवईंनी केला. भारतीय संविधानातील अनुच्छेद ३७० हे जम्मू आणि काश्मीर राज्याला विशेष दर्जा देणारे महत्त्वाचे कलम होते. या कलमानुसार जम्मू-काश्मीरला स्वतःचे संविधान लाभले होते आणि

भारताच्या संसदेला केवळ संरक्षण, परराष्ट्र व्यवहार आणि संप्रेषण या विषयांवरच तिथे कायदे करता येत होते. ५ ऑगस्ट २०१९ रोजी भारत सरकारने राष्ट्रपतींच्या आदेशाद्वारे अनुच्छेद ३७० हटवण्याचा ऐतिहासिक निर्णय घेतला. या निर्णयामुळे जम्मू-काश्मीरचा विशेष दर्जा रद्द झाला आणि त्याचे दोन केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये झ जम्मू-काश्मीर आणि लडाख असे विभाजन करण्यात आले. अनुच्छेद ३७० हटवण्याच्या निर्णयाविरोधात अनेक याचिका सर्वोच्च न्यायालयात दाखल करण्यात आल्या. यामध्ये याचिकाकर्त्यांनी असा युक्तिवाद केला की, केंद्र सरकारने राज्य सरकारच्या संमतीशिवाय हा निर्णय घेतला, जो संविधानाच्या संघराज्यात्मक रचनेच्या विरोधात आहे. मात्र सर्वोच्च न्यायालयाच्या पाच न्यायमूर्तींच्या घटनापीठाने एकमताने निर्णय दिला की, अनुच्छेद ३७० तात्पुरता होता आणि राष्ट्रपतींना तो रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार आहे.



जर एखादा रिपोर्ट स्वीकारला आणि आता त्याच्या विरोधात ते बोलताय, तर याचा अर्थ केवळ राजकीयच आहे. या राज्यात माशेलकर, मुणगेकर, सुखदेव थोरात

शिवसेना टोमणे सम्राटांची नाही



■ महासागर प्रतिनिधी, भंडारा, दि. २८ : सोन्याचा चमचम तोंडात घेऊन मी जन्माला आलो नसलो, तरी मी जनतेला सोन्याचे दिवस दाखविले आहे. शिवसेना हा मालक-नोकरांचा पक्ष नाही, तर सच्चा शिवसैनिकांचा व कार्यकर्त्यांचा पक्ष आहे. ही शिवसेना हिंदूहृदय सम्राटांची आहे, टोमणे सम्राटांची नाही, अशा शब्दात उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी उद्भव ठाकरे यांना टोला लगावला. ते भंडारा येथे बोलत होते. उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांची आभार सभा भंडारा येथे रेल्वे मैदानात पार पडली. शिंदे पुढे म्हणाले, मी सीएम असताना पार पडली. शिंदे पुढे म्हणाले, मी सीएम असताना पार पडली. शिंदे पुढे म्हणाले, मी सीएम असताना पार पडली. शिंदे पुढे म्हणाले, मी सीएम असताना पार पडली.

तुडवले त्यांना त्याची प्रचिती आली आहे. यावेळी व्यासपीठीवर राज्यमंत्री अॅड. आशिष जयसवाल, आमदार मनिषा कायदे, आमदार नरेंद्र भोंडेकर, माजी आमदार कोरोटे, माजी आमदार चंद्रिकापूरे, संजय कुंभलकर, डॉ. अश्विनी भोंडेकर, पद्माकर बावणकरसह शिवसेनेचे जिल्हा पदाधिकारी उपस्थित होते. भगवा म्हणजे एक विचार आहे, भगवा म्हणजे इंझावात, भगवा म्हणजे तलवारीची धार आहे, भगवा म्हणजे जिजाऊचा आशीर्वाद आहे, हे लक्षात ठेवा. विधानसभेत जसा भगवा फडकवला तसाच आगामी स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या निवडणुकीत भगवा फडकवण्याचे आवाहन उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी कार्यकर्त्यांना केले. या कार्यक्रमादरम्यान, जिल्ह्यातील भाजपा आणि इतर पक्षातील अनेक पदाधिकारी व कार्यकर्त्यांनी शिवसेनेत प्रवेश केला.

काटा लगा' फेम शेफालीचा संशयास्पद स्थितीत मृत्यू

■ महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २८ : काटा लगा गाण्यातील प्रसिद्ध मॉडेल आणि अभिनेत्री शेफाली जरीवालाचा मृत्यू अत्यंत संशयास्पद परिस्थितीत झाला आहे. राज्ञी ती अंधेरीतील आपल्या अपार्टमेंटमध्ये बेशुद्ध अवस्थेत आढळून आली. तातडीने रुग्णालयात नेल्यानंतर डॉक्टरांनी तिला मृत घोषित केलं. शेफाली आपल्या तरुण आणि सुंदर दिसण्यासाठी डोस घेत होती, अशी माहिती समोर आली आहे. अंधेरीतील एका प्रसिद्ध डॉक्टरच्या सल्ल्याने गेल्या ६-७ वर्षांपासून ती हे उपचार घेत होती. त्वचा गोरी, नितळ दिसण्यासाठी हे डोस घेतले जातात, असे डॉक्टरांनी सांगितले. विशेष म्हणजे, या डॉक्टरांनी सांगितले की, शेफाली अत्यंत फिट होती. तिच्याकडून कधीही आजाराची तक्रार झाली नव्हती. मात्र, हे औषध शरीरावर काय परिणाम करू शकते, यावर प्रश्नचिन्ह उपस्थित होत आहे.



भाजपला मिळणार नवा प्रदेशाध्यक्ष रवींद्र चव्हाणांची नियुक्ती होणार

■ महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. २८ : भारतीय जनता पक्षाला लवकरच नवीन प्रदेशाध्यक्ष मिळणार आहे. भाजप प्रदेशाध्यक्ष चंद्रशेखर बावनकुळे यांच्या जागी आता प्रदेश कार्याध्यक्ष रवींद्र चव्हाण यांची नियुक्ती होणार आहे. त्यासाठी रवींद्र चव्हाण हे ३० जून रोजी आपला उमेदवारी अर्ज भरणार आहेत. त्यानंतर एक जुलै रोजी त्यांची नियुक्ती जाहीर केली जाणार आहे. वरळी डोम येथे एक जुलै रोजी सकाळी ११ 1 वाजता यासंबंधीची अधिकृत घोषणा

होणार असून यावेळी भाजपचे सर्व प्रमुख पदाधिकारी उपस्थित राहणार आहेत. राष्ट्रीय अध्यक्ष निवडण्याच्या दृष्टिकोनातून भारतीय जनता पक्षाच्या वतीने तयारी सुरू करण्यात आली आहे. त्यासाठी महाराष्ट्र, उत्तराखंड, पश्चिम बंगाल आदी राज्यातील प्रदेशाध्यक्ष निवडींवर लक्ष केंद्रित करण्यात आले आहे. त्यासाठी दोन केंद्रीय मंत्री आणि एका माजी केंद्रीय मंत्र्यांची नियुक्ती देखील करण्यात आली आहे. महाराष्ट्राची जबाबदारी किरेन रिजिजू यांच्यावर सोपवण्यात आली आहे.



झटपट वाढवा तुमचे मार्केटमधील परतावे

एलआयसीचा इंडेक्स प्लस

UIN: 512L354V01 | Plan No.: 873



तुमच्या मार्केट परताव्यामध्ये लाइफ कव्हरचा फायदा

नॉन-पार, लिंक्ड, जीवन, वैयक्तिक, बचत योजना

• ₹ 2500/- इतक्या कमी मासिक प्रिमियमने सुरुवात करा
 • दोन फंडाच्या निवडीचा पर्याय-निफटी 50 (फ्लेक्सी स्मार्ट ग्रोथ फंड) किंवा निफटी 100 (फ्लेक्सी ग्रोथ फंड) यांच्या निवडक स्टॉक्समधील गुंतवणूकीच्या 100% पर्यंत हमीपूर्वक वृद्धीसह*

अधिक माहितीसाठी तुमच्या एजंट/जवळची एलआयसीची शाखा यांच्याशी संपर्क साधा किंवा 56767474 वर तुमच्या शहराचे नाव एसएमएस करा

एलआयसीची एजंट ऑफ इन्शुरन्स कंपनी LIC India
 पेट ब्रा: licindia.in
 कॉल सेंटर सेवा (022) 6827 6827
 आगमना क्लेमअप नंबर 8976862090
 बीमा 'Hi' अग्नहाल फॅनो क्लेम

थामक फोन कॉल्स आणि बनावट/कसब्या ऑनलाईनसुल साधक रहू. आयआरडीआय किंवा त्यांचे अधिकारी किंवा पॉलिसीज्ची विक्री, बेनस जाहीर करणे किंवा प्रिमियमची गुंतवणूक, रकमा परत करणे यासारख्या किंवा व्यवसायाशी संबंधित कोणत्याही कामकाजात संलग्न घेत नाहीत, असा प्रकाश देत असलेल्या पॉलिसीधारकांनी अथवा संपादक ब्राह्मणांनी पॉलिसेरकडे तक्रार नोंदवू नये. कृपया विक्रीचा व्यवहार पूर्ण करण्यापूर्वी अधिक माहितीसाठी तसेच जोखमीचे घटक, निमित्त व अटी यांसंबंधीच्या माहितीसाठी, विक्री माहितीयुक्तिका काळजीपूर्वक वाचा.

लिंबड इन्शुरन्स प्रॉब्लम्टर हे परंपरागत इन्शुरन्स प्रॉब्लम्टर पेक्षा वेगळे असतात आणि हे जोडित घटकांच्या अधीन असतात. लिंबड इन्शुरन्स पॉलिसीज मध्ये नमूद केलेले प्रिमियम हे बाजारपेठेतील मांडवळ आणि जाहीररीत्या उल्लेख असणाऱ्या निदेशांक यांच्याशी संबंधित गुंतवणूकीच्या जोखमीच्या अधीन असतात. फंडाची कामगिरी आणि मांडवळी बाजारपेठ/जाहीररीत्या उल्लेख असणाऱ्या निदेशांक यांच्यावर परिणाम करणारे घटक यांच्या आधारे युनिट्सचा एनएफडी कमी जास्त होऊ शकतो आणि निमाधारक व्यक्ती ही त्याच्या/तिच्या निमाग्यासाठी स्वतःच जबाबदार असते. लाइफ इन्शुरन्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया हे केवळ लाइफ इन्शुरन्स कंपनीचे नाव आहे आणि इंडेक्स प्लस हे केवळ संलग्न इन्शुरन्स कॉर्पोरेशनचे नाव आहे आणि त्यातून कॉर्पोरेटची गुणवत्ता, त्याच्या मरिथ्यातील संपादन किंवा परतावे या गोष्टी कोणत्याही प्रकारे दूषित होत नाहीत.

कृपया तुमचे किंवा एजंट किंवा मध्यस्थ किंवा इन्शुरन्स कंपनीने दिलेले पॉलिसी डॉक्युमेंट यांच्यामधून संबंधित जोखमी आणि लागू होणारे भार यांची माहिती घ्या. या कॉर्पोरेट अंतर्गत देऊ करण्यात येणारे वेगवेगळे फंडस ही फक्त फंडांची नावे आहेत आणि ती कोणत्याही प्रकारे या प्लॅनशी गुणवत्ता, त्याच्या मरिथ्यातील संपादन आणि परतावे सुविध करीत नाहीत.

LIC

भारतीय आयुर्विमा महामंडळ भारतीय जीवन बीमा निगम LIFE INSURANCE CORPORATION OF INDIA

प्रत्येक क्षणी तुमच्या सोबत

श्रीकृष्ण ज्वेलर्स

आभूषणांची ९९.९ के सोने की एक विशेष शृंखला! ग्राहकां के भरोसे के कारण कम समय में ही लोकप्रिय। हार, चुड़ियां, मंगलसूत्र और महाराष्ट्रीयन आभूषण के विक्रेता।

काँफी हाऊस डिज़ाइन, गोकुळपेट, नागपूर 2557429,2542486

प्रधानमंत्री मोदींनी साधला अंतराळवीर शुभांशू शुक्लाशी संवाद



■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. २८ : पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी शनिवारी ऑक्सियम मिशन ४ वर असलेले भारतीय अंतराळवीर शुभांशू शुक्ला यांच्याशी व्हिडिओ कॉलद्वारे संवाद साधला. पंतप्रधान कार्यालयाने ५.४९ वाजता या संभाषणाचा व्हिडिओ प्रसिद्ध केला. दोघांमध्ये १८.२५ सेकंद संभाषण झाले. पंतप्रधान मोदींनी शुभांशू शुक्ला यांना विचारले की, तुम्ही गाजर हलवा घेऊन आंतरराष्ट्रीय अंतराळ स्थानकावर गेले आहात. तुम्ही तुमच्या मित्रांना जेवू घातले का? यावर शुभांशू यांनी सांगितले की हो, मी माझ्या मित्रांसोबत बसून जेवलो. शुभांशू यांनी पंतप्रधान मोदींना सांगितले - अंतराळ्यातून भारत खूप भव्य दिसतो. आपण एका दिवसात १६ सूर्योदय आणि १६ सूर्यास्त पाहतो. भारतीय हवाई दलाचे ग्रुप कॅप्टन शुभांशू दोन दिवसांपूर्वी २६ जून रोजी आंतरराष्ट्रीय अंतराळ स्थानकात पोहोचले. ४१ वर्षांनंतर अंतराळ्यात जाणारे ते पहिले भारतीय आहेत. २५ जून रोजी दुपारी १२ वाजता ऑक्सियम मिशन ४ अंतर्गत ते सर्व अंतराळवीरांसह आयएसएसला रवाना झाले. पंतप्रधान मोदी पाच देशांच्या दौऱ्यावर पंतप्रधान नरेंद्र मोदी हे ब्रिक्स देशांच्या दौऱ्यावर आहेत. ते आफ्रिकेतही जातील. मोदी २ ते ९ जुलै दरम्यान घाना, त्रिनिदाद, टोबॅगो, अर्जेंटिना, ब्राझील आणि नामीबिया या देशांच्या दौऱ्यावर आहेत. आफ्रिका आणि दक्षिण अमेरिकेतील देशांसोबत भारताचे हदसंबंध आहेत. मोदींच्या या दौऱ्याने ते वृद्धीगत होतील. या दौऱ्यादरम्यान ते ब्राझील येथे १७ व्या ब्रिक्स शिखर संमेलनात सहभागी होतील. पंतप्रधान मोदी २ जुलै रोजी पहिल्यांदा घाना या देशाला भेट देतील. गेल्या तीन दशकात पहिल्यांदा एखादा भारतीय पंतप्रधान या देशाच्या दौऱ्यावर आहेत. या दरम्यान ते राष्ट्रपती नाना अकुफो-आदो यांची भेट घेतील. आर्थिक, ऊर्जा आणि संरक्षण क्षेत्रात भागीदारीविषयी दोन्ही देशात चर्चा होईल. या देशाशी व्यापारी करारामुळे ईकोवास आणि आफ्रिकी संघाशी भारताचे नाते मजबूत होण्याची शक्यता आहे.

भक्तिमार्ग



बया बया बया, काय झालं बया ?
दादला नको गं बाई
मला नवरा नको गं बाई।
मोडकंघ घर, तुटकंघ छप्पर
पन न्हायला जागा नाही
मला दादला नको गं बाई।।

- संत एकनाथ

आम्ही जावें कवण्या ठायं
न बोलसी पंढरीराया।।
सरिता गेली सिंधूपाशी।
जरी तो ठाव न दे तिसी।।
जळ कोपलें जळवरासी।
माता न धे बालकासी।।

- संत जनाबाई



पाऊस कधीच एकटा येत नाही. त्याच्याबरोबर सुखाच्या असंख्य क्षणांची झुंड असते. झुंडीतले हे क्षण चहुंदिशांना विखुरतात आणि प्रत्येकाला काही ना काही देऊन जातात. पावसाची झड भूमीत निजलेल्या बिजांना अंकूर देते, मरगळलेल्या अपेक्षांना आशेचे धुमारे फुटवते. हीच झड कलाकारांची प्रतिभा फुलवते. कष्टकरी शेतकऱ्यांच्या तनामनात कार्ययज्ञ चेतवण्याची प्रेरणा देते. म्हणूनच पावसासाठी भावनेच्या पायघड्या पडतात.



येता पावसाच्या सरी

काहींचे पदरवच अनोखी अनुभूती देणारे असतात. घरात तान्हूलं येणार असल्याची शुभवार्ता कळण्याचा अवकाश... कृश राकट बोटांना तो मऊमुलायम स्पर्श लागलेला असतो. घरात पैसारूपी लक्ष्मी येणार असल्याच्या शक्यतेनेही काहींच्या डोळ्यांपुढे भरलेल्या तिजोऱ्या फिरायला लागतात. नव-वधूचे पाय घराला लागणार ही कल्पनाच प्रौढ मातृ हृदयाला संसाराच्या परिपुर्तीचा आनंद देऊन जाते. वैयक्तिक पातळीवरील या साध्या घटना आनंदाची अशी उत्कट अनुभूती देऊन जात असतील तर अवघ्या चराचराला संजीवनी देणाऱ्या वरुणराजाच्या आगमनाचा आनंद काय वर्णावा ? कारण हा एखाद-दुसऱ्या व्यक्तीच्या अंगणी नव्हे तर सृष्टीच्या प्रांगणी सजणारा सोहळा आहे. मंगल कार्याच्या वेळी घरामध्ये लावल्या जाणाऱ्या धूपदिपाने चार भिंती गंधभारीत होतात. मात्र हा वरुणराजा येतो तेव्हा अवघी धरती गंधवती होते. तो गंध श्व-सामध्येच नव्हे; तर शरीरामध्ये भरून उरतो. त्यात गंधाबरोबरच ओलावा आहे, गरवा आहे,

शांतता आहे, नाद आहे आणि लयही आहे. सुगंधाची ही कुप्री अकंदी अल्पकाळच उघडते पण असा प्रभाव निर्माण करणारा सुगंधी द्रव बनवणं वर्षानुवर्षांच्या प्रयत्नांनंतरही कोणाला साधलेलं नाही. घरातल्या शुभकार्यात वाघनाद होतो. शंक-घंटा वाजवल्या जातात, पण या शुभप्रसंगी गजर होतो तो दगांच्या ढोलांचा. कोणाचे ना कळे... पण दणकट हात या पोकळ आवरणावर पडतात आणि कडाडणारा ध्वनी छातीच्या फासळ्या पार करून थेट हृदयात घुमतो. ढोल, मृदंग, डफ अशा सर्व मर्दानी वाद्यांचा उच्चारवरही हा परिणाम साधू शकणार नाही. वाद्यवृंदातील एखाद्या वाद्याने वेगळा साज छेडावा तसा मधूनच वारा शीळ घालतो. वाऱ्याच्या या वेगाने वृक्ष पिंगा घालू लागताच त्याचं ते कमरेत वाकून घुमणं एका वेगळ्याच नादाची उत्पत्ती करतं. पानांची सळसळ परमोच्च बिंदू गाठते. या नादीनंतर मात्र एक लय मिळते आणि आरंभीच्या कल्लोळानंतर मैफलीत शांतता पसरवी आणि कसलेल्या कलाकाराच्या स्वरांनी सर्वांचा कब्जा घ्यावा तसं काहीसं होतं. आता पंचेंद्रिय त्या स्वर्गीय स्वरांशी अद्वैत

पावलेले असतात. एक वेगळं विश्वचं निर्माण झालेलं असतं. तिथे सगळे त्या स्वरांनंदात आकंठ बुडलेले... पावसाची लय असाच आनंद देऊन जाते. कधी खर्ज, कधी मध्यम तर कधी तार सप्तकात घुमणारा त्याचा स्वर सर्वांचा मंत्रमुग्ध करतो, त्याचे आलाप मोडून टाकतात. अवघी सृष्टी झमलहारझुमय होऊन जाते. या अवलिया कलाकाराने मैफलीवर साम्राज्य गाजवलेलं असतं.

पाऊस कधीच एकटा येत नाही. त्याच्याबरोबर सुखाच्या असंख्य क्षणांची झुंड असते. झुंडीतले हे क्षण चहुंदिशांना विखुरतात आणि प्रत्येकाला काही ना काही देऊन जातात. पावसाची झड भूमीत निजलेल्या बिजांना अंकूर देते, मरगळलेल्या अपेक्षांना आशेचे धुमारे फुटतात. हीच झड कलाकारांची प्रतिभा फुलवते. कष्ट शेतकऱ्यांच्या तनामनात कार्ययज्ञ चेतवण्याची प्रेरणा देते. पावसाची झड मंदावलेल्या अर्धचक्राला गती देते. फुलटून दूर गेलेल्या लक्ष्मीला आवाताण देते. या सरी सुकलेल्या झाडांनाच नाही तर सजिवांच्या वठलेल्या इच्छाशक्तीला

पुनर्जिवीत करतात. पहिल्या पावसासरशी फुफाटखाली बसतो. आतापर्यंत सैरभैर होऊन उठणारा तो फुफाटा व्यग्रतेचाही असतो. अस्वस्थतेचा असतो. आशंकांचा असतो. पण एका सरीमध्ये ही अस्वस्थता शांत करण्याची शक्ती आहे. गृहिणीच्या अनुभवी हातांनी ओंजळभर पाण्याच्या सपकाऱ्याने चुलीत फुललेले निखारे शमावावेत तसा हा पर्जन्यराजा एका क्षणातच निराशेचे वणवे शमवतो. वेळेवर आलेला आणि निर्धारित वेळेत मनसोक्त बरसणारा पाऊस शेताशिवासात सोन्या-मोत्याची पेरणी करून जातो. पाण्याने भरलेल्या विहिरी सप्तनद्यांचं मांगल्य मिरवतात. डॉगरदऱ्यांमधून वाहणारे झरे, उंचावरून कोसळणारे प्रपात, भरलेले जलाशय, शांत वाहणारे ओहोळ पुढील वर्षभरासाठी धरतीच्या पोटातील कणभरा भरत राहतात. हा ठेवा येणाऱ्या प्रत्येक क्षणाची तहान भागवत असतो.

पाऊस म्हणजे नवजीवन जगणं सुरू असतं. पण त्यात जीवनेच्छा नसेल तर जगणं संपतं आणि कंठणं सुरू होतं. सर्वदूर भरून उरणारी शुष्कता, कोरडेपणा, रखरख, धुकटपणा बेचैन करणारा आहे. धुळीचे लोट जीवनेच्छा झाकणारे आहेत तर धुक्याचे लोट ही इच्छा जागवणारे आहेत. विहिरीने तळ गाठला की निराशाही तळ गाठते. उन्हाच्या कहरात मातीचीच ढेकळ होतात. ती ढेकळ नव्हे तर इच्छाशक्तीच्या वाटेतले धोंडे असतात. ते फार काळ तुडवावे लागले तर आत्मनिर्धार डळमळू लागतो. मनाची उभारी कच खाऊ लागते. खोलवर सोडूनही रिकाम्या परतणाऱ्या घागरी अवकळा वाढवतात. पण आता हे संपणार आहे. आता तो येतोय...

ज्ञानी माणसाचं लक्षण

ज्ञान आणि अज्ञान या एकाच नाण्याच्या दोन बाजू आहेत. या जगात ज्ञानी व्यक्तीसोबतच अज्ञानी लोकही आहेत. ज्ञानी व्यक्ती आ-पला प्रत्येक व्यवहार अत्यंत चोख करते. आपल्या कामाची आणि त्याच्या परिणामांची तिला जाणीव असते. दुसरीकडे अज्ञानी लोक कामावर पूर्ण लक्ष केंद्रित करू शकत नाहीत. अज्ञानी व्यक्तीची बुद्धी कामापासून, आपल्या लक्ष्यापासून दूर पळत असते. अशा लोकांना आपल्या भल्याचा विचार करताच येत नाही. अज्ञानी लोक सतत अर्थहीन गोष्टींमध्ये वेळ घालवताना दिसतात. आपल्याला नेमकं काय हवंय, याचा धागच त्यांना नसतो. आपलं उद्दीष्ट साध्य न करता आल्याबद्दल ते इतरांना दोष देऊन मोकळे होतात. अज्ञानी लोकांना स्वतःच्या क्षमतांची जाणीवच नसते. त्यांनी तितका वेळ त्यासाठी दिलेला नसतो. तर दुसरीकडे ज्ञानी व्यक्ती स्वतःला आणि स्वतःच्या क्षमतांना ओळखून पुढे जाण्यासाठी प्रयत्न करत असतात.

गोष्टींमधून मिळवता येतं. आयुष्य खूप काही शिकवून जातं. आपल्या आयुष्यातल्या घटना, माणसं ज्ञान देण्यासाठी पुरेशी असतात. त्यातून आपण काही तरी शिकत राहयला हवं. ज्ञान मिळवण्याचा आणि ते साठवून ठेवण्याचा प्रयत्न करायला हवा. याबाबत एक उदाहरण देता येईल. प्रज्ञावान, ज्ञानसंपन्न व्यक्तीला एकाने सहज एक प्रश्न विचारला. तुम्ही ज्ञानी आहात मग दिवसभर



कशा हनुमानाची



पोहोचवण्यास उशीर होण्याच्या भीतीने त्याने जवळचा मार्ग अनुसरला. नंतर हनुमानाने जाकू ऋषींची आवर्जून भेट घेतली. या भेटीत हनुमान ज्या जागेवर उभा होता तिथे त्याच्या पायाचा उसा उमटला होता. आजही आकाराने बराच मोठा असणारा हा उसा पहायला मिळतो.

कलियुगामध्येदेखील अनेकांना हनुमानाने दर्शन दिलं आहे. तेराव्या शतकातील संत माधवाचार्य यांनी आपल्या आश्रमात हनुमानदर्शन झाल्याचं सांगितलं होतं. इ.स. १६०० मध्ये हनुमानाने तुलसीदासांना दर्शन दिलं आणि रामायण लिहिण्याची प्रेरणा दिली. त्यानंतर समर्थ रामदास स्वामी, राघवेंद्र स्वामी आणि श्री सत्य साईबाबा यांनाही बलाबली हनुमानाचं दर्शन मिळालं

असल्याविषयी श्रद्धा आहे. आजही एका मंत्राद्वारे हनुमानाला आवाहन करता येतं. हनुमान खऱ्या भक्तांच्या सादेला प्रतिसाद देतात असं भाविक मानतात. खुद्द हनुमानानेच आदिवासींना हा मंत्र दिला असल्याचं बोललं जातं. श्रीलंकेतील पितुरु पर्वतावर निवास असताना त्याने आदिवासींना हा मंत्र दिला होता. लंका सोडताना आपल्याला बोलावू इच्छिणाऱ्या आदिवासींना त्याने हा मंत्र दिला होता. तो असा... कालंतु कारेचरन्ति एनर मरिणु, निमुक्तेर कालेत्वं अमरिणु... हनुमानभक्तांनी या मंत्राचा भावपूर्वक जप केला तर हनुमान दर्शन होतं अशी श्रद्धा आहे.

भक्ती मार्ग

भारतात हनुमानभक्तांची संख्या खूप मोठी आहे. महाबली हनुमान प्रगाढ स्वामीभक्ती, अजख ताकद, प्रामाणिकपणा आणि निस्सीम श्रद्धा याचं प्रतीक बनून राहिला आहे. हनुमान चिरंजीव आहे. आपल्याला राम, कृष्णाच्या अवतार समालोचका कथा माहीत आहेत पण हनुमानासंबंधी अशी एकही कथा पुराणांमध्ये आढळत नाही. म्हणूनच हनुमान आजही जिवंत आहे यावर भक्तांची प्रगाढ श्रद्धा आहे. हनुमानाशी संबंधीत काही पवित्र स्थळांवर भक्तांची अलोट गर्दी पहायला मिळते. सिमल्याजवळील जाकू मंदिर हे हनुमानभक्तांसाठी कोणत्याही तीर्थक्षेत्रांपेक्षा कमी महत्त्वाचं नाही. रामभक्त हनुमान संजीवनी वनस्पतीच्या शोधात पर्वतावर जाण्याआधी इथे थांबले होते आणि त्याने जाकू नावाच्या ऋषींकडून काही महत्त्वपूर्ण माहिती घेतली होती. हनुमानाने परतताना ऋषींना भेटण्याचं वचन दिलं होतं. पण संजीवनी

हिंदू धर्म

ति पाच प्रमुख देवता मानल्या जातात. त्यापैकी एक म्हणजे सूर्य. अनादी काळापासून सूर्याची आराधना होत आली आहे. भविष्यपुराणानुसार सूर्यदेवाला परब्रह्म म्हणजे या जगाचा निर्माता, पालनकर्ता आणि संहारकर्ता मानण्यात आले. सूर्यदेवाची अनेक रूपं आहेत. ही तिन्ही कामं पूर्णत्वास नेण्यासाठी सूर्याने एकूण बारा रूपे घेतली आहेत. सूर्याच्या या रूपांबद्दल आणि शक्तींबद्दल जाणून घेऊ या...

- * देवराज इंद्र हे सूर्याचं रूप. इंद्राच्या रूपातला सूर्यदेव दैत्य आणि दानवरूपी दुष्ट शक्तींचा नाश करून शांतता प्रस्थापित करतो.
- * धाता हेही सूर्यरूप. धातारूपात तो सृष्टीनिर्मिती करतो.
- * पर्जन्यरूपात सूर्य पृथ्वीवर जलधारांची बरसात करतो.
- * पूषा रूपात सूर्य मंत्रांमध्ये वास करून संपूर्ण जगाचं पालनपोषण आणि कल्याण करतो.
- * सूर्याचं त्वष्टा रूप झाडं, वेली, पानाफुलांमध्ये आणि औषधी वनस्पतींमध्ये वसलेलं असतं.
- * अर्यमा रूपात सूर्य संपूर्ण जगात वास करतो. सर्व जगाचं रक्षण करण्याची जबाबदारी अर्यमावर आहे.
- * भग रूपात सूर्य पृथ्वी आणि पर्वतांमध्ये विराजमान आहे.
- * सूर्याचं विवस्वान हे रूप अग्नीस्वरूपात अन्नाचं पचन करण्यास मदत करतं.
- * अंशुरूपात सूर्य चंद्रात वास करतो आणि संपूर्ण जगाला शितलतेची अनुभूती देतो.
- * विष्णू रूपात सूर्य अर्धमाचा नाश करण्यासाठी प्रत्येक युगात विविध अवतार धारण करतो.
- * वरूण रूपात सूर्य समुद्रात वास करतो. वरूण पाण्याच्या माध्यमातून जगाला जीवन देतो.
- * मित्ररूपात सूर्य सजिवांच्या मनोकामना पूर्ण करतो.

देश-विदेशात भगवान

शिवाची अनेक मंदिरे आहेत. प्रत्येक मंदिराचं काही ना काही वैशिष्ट्य आहे. काही मंदिरांना पौराणिक कथांचा संदर्भ आहे. मध्य प्रदेशातल्या रीवा शहरात शंकराचं असंच एक अनोखं मंदिर आहे. या मंदिरातल्या शिवलिंगावर १००१ छिद्र आहेत. १००१ छिद्र असलेलं जगातलं हे एकमेव शिवलिंग मानलं जातं. शिवलिंगावरच्या छिद्रांचं रहस्य आजही उलगडलेलं नाही. हे स्थान ब्रह्महामृत्यंजय मंदिराचं नावाने आ-

लेखलं जातं. हिंदू धर्मात महामृत्यंजय मंत्राचं मोठं महत्त्व आहे. या मंत्राच्या जापामुळे दीर्घायुष्याचा लाभ होतो. रोग, संकट टळतात, अशी श्रद्धा आहे. त्यामुळे या मंदिरात येण-रे भाविक शंकराची मनोभावे पूजा करतात. आपल्या आणि आपल्या कुटुंबियांच्या दीर्घायुष्याची कामना करतात. या शिवलिंगाचं अजून एक वैशिष्ट्य म्हणजे ते पांढऱ्या रंगाचं आहे. या शिवलिंगावर ऊन, पावसाचा कोणताही परिणाम होत नाही. आज एवढ्या वर्षांनंतरही ते झिजलेलं नाही. शंकराच्या या मंदिरात स्वतःसाठी किंवा आप्तस्वकियांसाठी महामृत्यंजय मंत्राचा जप केल्याने अकाली मृत्यूचं भय नाहीसं होतं. रोगांपासून मुक्ती मि

१००१ छिद्रांचं शिवलिंग



ळते, अशी शिवभक्तांची श्रद्धा आहे. भगवान शंकर भक्तांच्या सगळ्या मनोकामना पूर्ण करतो. म्हणूनच या मंदिरात येणारा प्रत्येक भाविक इच्छापूर्तीसाठी शंकराची आराधना करतो. मनोकामना पूर्ण झाल्यानंतर मंदिरात नारळ दिला जातो. तसंच शंकराच्या पिंडीवर बेलपत्र अर्पण केलं जातं.

अनोखी तीर्थक्षेत्रं

शिवपुराणानुसार भगवान शंकराने महासंजीवनी महामृत्यंजय मंत्राची रचना केली. शंकराने हा मंत्र गुप्त ठेवला होता. माता पार्वती आणि शिवभक्त व दैत्यांचे गुरू असलेल्या शुक्राचार्यांना शंकराने हा मंत्र सांगितला होता. या मंत्राच्या जापाने शुक्राचार्य राक्षसांना पुन्हा जिवंत करत असत.

चीनची महाकाय भिंत जगभरात प्रसिद्ध आहे. या भिंतीची गणना जगातल्या आश्चर्यांमध्ये केली जाते. ही भली मोठी भिंत चीनची रक्षक मानली जाते. अनेक वर्षं लोटल्यानंतरही ही भिंत आजही पाय रोवून उभी आहे. चीनमध्ये प्रामुख्याने बौद्ध धर्माचं पालन होत असलं तरी यासोबतच इतर काही धर्मांचे अनुयायीही आहेत. चीनमध्ये पाच धर्मांच्या अनुयायांची संख्या सर्वाधिक आहे. हे सगळे अनुयायी धर्माचं श्रद्धेने पालन करत असल्याने ही भिंत आजही टिकून असल्याचं मानलं जातं. चीनला प्राचीन संस्कृतीचा वारसा लाभलाय. इथल्या संस्कृतीच्या खुणा सहाव्या शतकाच्या आधीपासून अस्तित्वात आहेत. चीनमध्ये आज बौद्ध धर्मासोबतच ताओ, इस्लाम, कॅथलिक आणि ख्रिश्चन या धर्मांचं पालन केलं जातं.

चीनी भाषेची लिपी जगभरात सर्वात पुरातन मानली जाते. चीनमधल्या विविध धर्मांच्या अनुयायांनी आपली प्रगती करून घेतली. त्यामुळे तिथल्या समृद्ध संस्कृतीचा वारसा आजही सांगितला जातो. साधारण चौथ्या शतकानंतर चीनमध्ये बौद्ध धर्माचा प्रसार होऊ लागला. चीनमध्ये भाषेनुसार बौद्ध धर्माची तीन विभागांमध्ये विभागणी करण्यात आली आहे. हान भाषेतला बौद्ध धर्म, तिबेटी बौद्ध धर्म आणि पाली भाषिक

चीनच्या मजबूत भिंतीचं गुपित

बौद्ध धर्म. या तीन भाषा बोलणाऱ्या बौद्ध भिखू चीनमध्ये लाखोंच्या संख्येने आहेत. तिबेटी बौद्ध धर्माचं पालन तिबेट, मंगोलिया आणि खिंग हाय प्रांतात केलं जातं. पाली भाषिक बौद्ध धर्माचे अनुयायी दक्षिण-पश्चिम चीनमधल्या युनान प्रांतातल्या शिख्वांगपानना, तेहोंग ताई, चिंगपो आणि सी माओ या प्रांतांमध्ये आढळतात.

ताओ हा चीनमधला अजून एक धर्म. या धर्माची उत्पत्ती चीनमध्येच झाली. इसवी सन दुसऱ्या शतकापासून या धर्माचं अस्तित्व

धर्म देशोदेशीचे

चीनमध्ये कॅथलिक धर्माने प्रवेश केला. आजघडीला चीनमध्ये कॅथलिक धर्माचे लाखो अनुयायी आहेत. ख्रिश्चन धर्म चीनमध्ये काहीसा उशीरा आला. साधारणपणे एकोणीसाव्या शतकात चीनमध्ये ख्रिश्चन धर्माने प्रवेश केला. चीनमध्ये कोट्यवधी लोक ख्रिश्चन धर्माचं पालन करतात.



